

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ที่เป็นการศึกษาย้อนหลังโดยอาศัยข้อมูลจาก เอกสาร งานวิจัย ผลการศึกษา สรุปผลจากการประชุม และข้อมูลต่างๆ เท่าที่รวบรวมได้โดยแบ่ง เป็น หลักการและที่มาของโครงการ ขั้นตอนการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน

แหล่งข้อมูล

เอกสารงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการเฟ้าระวังทัศนศึกษาภาพนักเรียนประถมศึกษาใน โรงเรียนตั้งแต่เริ่มโครงการในปี 2527 จนถึงปี 2540 โดยแบ่งเป็นหมวดหมู่ได้ดังนี้

- (1) เอกสารจากกองทัศนศึกษาฯ ในฐานะเป็นผู้ริเริ่มโครงการ วางแผนนโยบาย กำหนดแนวคิดและรูปแบบรวมถึงการประเมินโครงการ
- (2) เอกสารนอกเหนือจากกองทัศนศึกษาฯ เช่น เอกสารการศึกษาวิจัย การสรุป ประเมินผลโครงการ ในฐานะผู้นำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม และเอกสารอื่นๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

คือแบบบันทึกข้อมูล เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานเฟ้าระวัง ทัศนศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ในแง่การนำหลักการสาธารณสุขมูลฐานมาใช้ในการกำหนด นโยบายสู่การปฏิบัติ ตั้งแต่การเกิดขึ้นของโครงการฯ การนำโครงการไปปฏิบัติ และผลได้ของ โครงการฯ ได้ตรวจสอบความถูกต้องตรงของเนื้อหาโดยปรึกษากับผู้ทรงคุณวุฒิคือ อาจารย์ที่ปรึกษา 2 ท่านและอาจารย์ด้านการวิจัย 1 ท่าน

คุณภาพของข้อมูล

เอกสารที่ใช้ในการศึกษาได้จากเอกสารที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทันตสาธารณสุข โดยตรงหรือเป็นงานวิจัยของบุคลากรทางทันตสาธารณสุข ซึ่งจัดพิมพ์เผยแพร่อย่างกว้างขวาง ดังนั้นจึงถือได้ว่าข้อมูลที่ได้ เป็นข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ศึกษาพิจารณาเนื้อหาของเอกสารที่รวบรวมได้ โดยพิจารณาว่ามีข้อมูลใดบ้างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการเฝ้าระวังทันตสุขภาพใน โรงเรียนประถมศึกษา โดยจัดประเภทดังนี้

- (1) หลักการสาธารณสุขมูลฐาน และการเกิดของนโยบาย ที่นำมาสู่โครงการเฝ้าระวังทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา
- (2) การนำโครงการเฝ้าระวังทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา ไปปฏิบัติในระดับชุมชน
- (3) ผลกระทบต่อสุขภาพช่องปากของเด็กนักเรียนที่โครงการเฝ้าระวังทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา ครอบคลุมอยู่ และทัศนคติที่มีต่อโครงการฯ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้จำแนกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. วิเคราะห์ตีความการนำหลักการสาธารณสุขมูลฐาน ผู้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติของโครงการเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพ โดยพิจารณาถึงหลักการและกลวิธีสาธารณสุขมูลฐาน 4 ข้อคือ การมีส่วนร่วมของชุมชน การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม การปรับระบบบริการพื้นฐานของรัฐเพื่อรองรับการสาธารณสุข และการผสมผสานงานสาธารณสุขกับงานพัฒนาสังคมโดยรวม
2. วิเคราะห์การนำรูปแบบโครงการเฝ้าระวังทางทันตสุขภาพ มาสู่การปฏิบัติทั่วประเทศ ซึ่งจะใช้กรอบการวิเคราะห์ที่เรียกว่า The Four Fallacies ของ Steven Polgar (1963)